DZIENNIK POLSKI

ORGAN STRONNICTWA POLSKIEJ DEMOKRACJI

Nr.720 PIATEK 1.WRZESNIA 1944 r. ROK V.

W SZOSTYM ROKU WOJNY.

Pięć lat temu weszliśmy w śmiertelny bój z Niemcami,walcząc o wolność własną i ca -
łego świata. Nasza bezkompromisowość wobec żądań niemieckich płynęła z tysiącletniego -
doświadczenia,jakie dało sąsiedztwo germańskiej hordy. Tysiąc lat walki z zalewem teutoń
skim poprzez Psie Pole,Płowce,Grunwald,hołdy pruskie. Byliśmy przedmurzem świata słowiań
skiego przed germańskim "Drank nach Osten". W tej wojnie odrzucając warunki Niemiec zbu-
dziliśmy sumienie świata,uprzytomnili wszystkim śmiertelne niebezpieczeństwo,jakim jest-
hitleryzm. Pięć lat walki,obozów,masowych rozstrzeliwań nie złamało ducha narodu. Boha -
terstwo Warszawy walczącej drugi raz po pięciu latach męki,jest świadectwem naszej goto-
wości do wszelkich ofiar w obronie wolności,niepodległości i suwerenności. To musi zro -
zumieć cały świat przy organizowaniu pokoju.

Wojna weszła w ostatnią fazę. Nieledwie tygodnie dzielą nas od jej końca. Dziś wy -
krwawieni jak żaden naród pragniemy pokoju. Pokoju - opartego nie na sile zbrojnej, ale
na zasadach wzajemnego poszanowania wolności,niepodległości i suwerenności. Na tych za -
sadach pragniemy zlikwidować nasz konflikt z Rosją. Naród polski pragnie przyjaźni i bra
terskiej współpracy z narodem rosyjskim. Dla wspólnej przyszłości - zapomnieliśmy o prze
szłości,nie pamiętamy uraz. Posądzanie nas o imperializm,o wrogość do Rosji,jest bezpod-
stawne i niepoważne. Nie mieliśmy i nie mamy żadnych pretensji terytorialnych. Czasy ca-
rów Szujskich minęły bezpowrotnie,zapomnieliśmy o nich. Ale pragniemy,by i Rosja zapom -
niała o epoce Katarzyny II.i Repnina. To też wrócić nie może. W ścisłym sojuszu niezale-
żnych narodów słowiańskich,opartym na przymierzu z demokracjami Anglosasów,chcemy budo -
wać powszechny i trwały pokój.

W pokoju - pragniemy budować Nową Polskę. Trud i praca jaka nas czeka przy odbudo -
wie i przebudowie ojczyzny,jest równa wysiłkowi dzisiejszej walki o wolność. Wiemy,że -
niema powrotu do czasów przedwojennych i nie chcemy do nich wracać. Musimy przebudować -
ustrój państwowy i społeczny. Chcemy prawdziwej i rzetelnej demokracji : politycznej i -
gospodarczej. W pokoju budować będziemy sprawiedliwość społeczną,kulturę i dobrobyt mas-
ludowych,prawo do życia każdego człowieka. Musimy zrealizować szklane domy Żeromskiego ,
urzeczywistnić cztery wolności Roosevelta. Taką będzie Nowa Polska. A szliśmy do Niej -
przez Narwik i Tobruk,przez Monte Cassino i Normandię. Dla Niej płonęły stosy ofiarne -
Oświęcimia i Majdanka,Pawiaka i Monteluppich. I dla Niej jest nadludzkie bohaterstwo --
Warszawy i ciche cierpienie pacyfikowanych wsi - dla Tej,Wielkiej,Silnej i Niepodległej-
Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

POLSKI PROJEKT POROZUMIENIA Z ROSJA.

Premier Mikołajczyk oznajmił wczoraj na konferencji prasowej,że memorandum przesła-
ne do Moskwy zawiera projekt nowej umowy polsko-rosyjskiej,uchwalony jednomyślnie przez-
rząd i zatwierdzony przez kraj. Celem propozycji jest przy zachowaniu pełnej suwerennoś-
ci i niepodległości Polski - zawarcie sojuszu z Rosją. Sojusz polsko-rosyjski przewiduje
pełną współpracę w ramach przymierza zawartego przez oba państwa z Francją,Anglią i Cze-
chosłowacją przy ścisłej przyjaźni i porozumieniu ze Stanami Zjednoczonymi. Rząd polski-
uważa,że jest to najlepsze zabezpieczenie przed nową napaścią niem.i daje najlepsze gwa-
rancje powszechnego pokoju. Propozycje przewidują dalej utworzenie gabinetu wojennego na
wzór brytyjskich. Stanowisko naczelnego wodza mogłoby być zniesione,a szef sztabu speł -
niałby funkcję militarnego doradcy rządu. Po wojnie rząd zostałby złożony z przedstawi -
cieli wszystkich stronnictw,prowadzących dziś walkę podziemną. Gabinet wojenny składałby
się - jak dotychczas - z przedstawicieli czterech głównych stronnictw i Polskiej Partii-
Robotniczej,będącej podstawą PKWN. W rządzie tym nie zasiadaliby ludzie o tendencjach -
faszystowskich,ani związani z sanacyjnym systemem przedwojennym. Rząd ten nawiązałby sto
sunki dyplomatyczne z Rosją,podpisał umowę w sprawie polskich sił zbrojnych,zapewnił po-
kój na tyłach frontu rosyjskiego i przygotował przeprowadzenie wyborów. Memorandum zawie
ra również wytyczne polskiej polityki zagranicznej i sugestie uregulowania polsko-rosyj-
skiej kwestii granicznej.

WINSTON CHURCHILL DO NARODU POLSKIEGO.

Dziś w nocy premier W.Churchill wygłosił specjalne przemówienie do narodu polskiego. "Pięć lat temu – mówił – 1.września 1939 armie niem.dokonały niczem nie sprowokowanego ataku na Polskę, powodując wybuch wojny światowej, pełnej straszliwych cierpień i ofiar. Polskie siły zbrojne zostały wtedy pokonane, Polska jednak nie zaprzestała walki. Prowadzi ją cały naród polski. Najpierw pod przewodnictwem nie odżałowanej pamięci gen.Sikorskiego, obecnie pod mądrym kierownictwem prem.Mikołajczyka wola walki z Niemcami jest kontynuowana przez cały naród polski, nieszczędzący krwi i ofiar. Armie polskie zdobywają laury na wszystkich frontach. W Warszawie bohaterskie walki śledzi cały świat z największym podziwem i czcią. Dzień wyzwolenia się zbliża i dziś chcę złożyć hołd tym wszystkim Polakom, którzy polegli w walce i tym, którzy walczą. Z ich krwi i ofiar zrodzi się wolna i niepodległa Polska".

NA FRONCIE WARSZAWY.

Wczorajszy komunikat głosi : Walki na Starym Mieście w bardzo ciężkich warunkach. Opuściliśmy Plac Zamkowy, zagrożona jest Jezuicka. Utraciliśmy część bloków między Zakroczymską, Wójtowską, a Przyrynkiem. Silne ataki wroga na Piwnej. Uzyskaliśmy sukcesy i nowe tereny w innych częściach miasta. – Niemcy podpalili Marymont po ewakuowaniu ludności. Miasto jest bombardowane 500 kg. bombami. – Komunikat moskiewski donosi, że złamano pod Warszawą linie niemieckie i zdobyto Radzymin.

POGROM NIEMCÓW WE FRANCJI I RUMUNII.

Front niem.we Francji został zupełnie rozbity. Wojska imperialne zajęły Amiens, przekroczyły Sommę, oskrzydlając resztki niem.od Havru po Sommę. Droga do Dieppe przecięta, Dieppe pod ogniem dział. Kanadyjczycy weszli do Rouen. Trzecia armia USA dociera do granic Belgii, uderza na Verdun i linię Maginota. Amerykanie zajęli Lens 25 km.od Belgii, Laon, Reims a obok na lotnisku 75 porzuconych samolotow, prawe zaś skrzydło zdobyło St.Dizier. Niemcy opuszczają Verdun i Charleville. Na południu Amerykanie zajęli Valence w dolinie Rodanu i Niceę, docierając do granic Włoch. Francuska AK zajęła Narbonne. Ilość jeńców wynosi na południu 60.000. Straty niem.w półn. Francji od początku inwazji : 400.000 zabitych, rannych i jeńców. Pięć dywizji pancernych zniszczonych, 6 rozbitych. 20 dyw. piechoty zniszczonych, 12 rozbitych. Jedna dywizja spadochroniarzy i 2 piechoty izolowane w Bretanii. W materiale : 1.300 czołgów, 20.000 samochodów, 3.500 samolotów, 1.300 dział i 300 statków.

W Rumunii Rosjanie wkroczyli do Bukaresztu i kierują się obecnie na zachód. W ciągu 10 dni wzięli 186.000 jeńców. Spadochroniarze sow.zostali zrzuceni na Węgry. Berlin wnioskuje, że w przyszłym tygodniu rozpocznie się koncentryczny atak na Węgry.

INNE FRONTY.

We WŁOSZECH wojska polskie zdobyły Pesaro po zaciętych walkach ulicznych. Poza Urbino i na zachód od Pizy toczą się zacięte walki. Niemcy rozpoczęli odwrót na linię Gotów. W Słowacji partyzanci i oddziały regularnych wojsk słowackich prowadzą walki z wkraczającymi wojskami niem. Szczególnie zacięte boje toczą się w pobliżu granicy morawskiej. Robotnicy czescy z Protektoratu uciekają do powstańców. W Bratysławie Niemcy obsadzili wszystkie gmachy.

W nocy Moskity zrzuciły na Frankfurt wiele dwutonowych bomb.

OSTATNIE WIADOMOSCI – godz.9.20 rano.

– Amerykanie przekroczyli Mozę i dotarli do Charleville, 16 km.od granicy belgijskiej. W marszu na Ardeny Amerykanie walczą już na przedmieściach Sedanu.

– Wojska ros.zajęły Mangalia, 45 km.na południe od Constanzy. Wzięto 7.000 jeńców.

– Delegacja rumuńska przybyła do Moskwy dla podpisania pokoju i zawarcia sojuszu z Rosją, celem wspólnej walki przeciw Niemcom i Węgrom. W Kairo przebywa już delegacja bułgarska, która ma podpisać zawieszenie broni.

– Na Węgrzech nowy premier Lakatos prowadzi narady z niem.dowódcą Sittererem o obronę Węgier. W górach Siedmiogrodu toczą się walki z wojskami rumuńskimi i formacjami dezerterów węgierskich.

– Rząd bułgarski miał zadeklarować, iż godzi się na przemarsz wojsk alianckich przez swoje terytorium dla przeprowadzenia operacji przeciwko dziewięciu niem.dywizjom w Grecji.

– Radio fińskie nadało komentarz stwierdzający załamanie się całej polityki niem. na Bałkanach. Według wiadomości z Helsinek delegacja fińska z b.premierem Passikiwi na czele ma udać się w najbliższych dniach do Moskwy celem zawarcia pokoju.

– Obrona przeciwlotnicza Rzeszy została odebrana Goeringowi i podporządkowana zastępcy Hitlera – Martinowi Bormanowi. Reorganizację obrony przeciwlotniczej przejmuje partia.